

Košice, Bratislava, Londýn. 5.4.2011

Slovensko bolo kritizované Výborom OSN pre diskrimináciu Rómov

Slovensko musí skončiť so segregáciou rómskych detí vo školstve. Vyplýva to z aktuálnych odporúčaní Výboru OSN pre ľudské práva (Výbor), ktoré po takmer ôsmich rokoch opäť vydal pre Slovensko.

Výbor zverejnil záverečné odporúčania, v ktorých nabáda vládu SR, aby zabezpečila dôsledné plnenie záväzkov vyplývajúcich Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (Pakt) v piatok, 1. apríla. V odporúčaní sa okrem iného zameriava na problém diskriminácie rómskej menšiny.

Výbor kritizuje pretrvávajúce vylúčenie Rómov z verejného života – politickej participácie – a ich diskrimináciu v prístupe k vzdelávaniu či zdravotnej starostlivosti. Upozorňuje vládu SR na jej vlastné záväzky presadzovať rovnosť príležitostí v spoločnosti pre príslušníkov/-čky rómskej menšiny. Kritizuje tiež pretrvávajúci výskyt prípadov policajného násillia voči Rómom v spoločnosti, ako aj spôsob vyšetrovania takýchto prípadov v radoch samotnej polície, ktoré je málo efektívne a chýba mu nezávislosť.

Špeciálnu pozornosť venuje problému pretrvávajúcej segregácie rómskych detí vo vzdelávaní. „Výbor nalieha na prijatie okamžitých krokov, ktoré odstránia *de facto* segregáciu rómskych detí vo vzdelávaní. Umiestňovanie všetkých detí, vrátane rómskych, do špeciálnych škôl musí byť podľa Výboru realizované na individuálnej báze, vychádzať z odbornej medicínskej diagnostiky a nesmie byť v žiadnom prípade ovplyvnené etnickým pôvodom dieťaťa,“ hovorí Miroslava Hapalová z organizácie Človek v tísni - pobočka Slovensko.

Výbor OSN pre ľudské práva Slovensku pripomína, že *de facto* segregácia rómskych detí naďalej pokračuje. „Vláda SR sa vo svojom programovom vyhlásení vlani v auguste zaviazala prijať opatrenia na zabránenie segregácie na základe etnickej príslušnosti. Bolo by vhodné, aby vláda ozrejnila, aké kroky zatiaľ prijala, aby toto vážne porušovanie ľudských práv odstránila,“ uviedla Barbora Černušáková z Amnesty International.

Výbor vo svojich odporúčaní venoval osobitnú pozornosť aj nezákonným sterilizáciám rómskych žien a vyjadril zmepokojenie nad úzko zameraným vyšetrovaním tejto nelegálnej praxe. „Na nedostatky vo vyšetrovaní nezákonných sterilizácií v posledných rokoch upozornil prakticky každý relevantný výbor OSN, ktorý dohliada na implementáciu medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv i ďalšie inštitúcie ako napríklad Poradný výbor pre rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín Rady Európy. Je nepochopiteľné, že pre súčasnú vládnú sféru akoby táto otázka vôbec neexistovala,“ hovorí Štefan Ivanco z mimovládnej Poradne pre občianske a ľudské práva, ktorá v tejto veci zastupuje niekoľko poškodených rómskych žien na Európskom súde pre ľudské práva v Štrasburgu.

Viac informácií:

Výbor OSN pre ľudské práva je orgán zložený z nezávislých odborníkov a odborníčok, ktorý dohliada nad implementáciou Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ICCPR) jednotlivými štátmi. Všetky štáty, ktoré Pakt ratifikovali, predkladajú pravidelné správy, v ktorých vysvetľujú svoj pokrok pri realizácii práv zaručených Paktom. Mimovládne organizácie Poradňa pre občianske a ľudské práva a Človek v Tísni Slovensko, v tejto súvislosti poskytli v apríli 2010 Výboru alternatívnu správu o dodržiavaní záväzkov Paktu Slovenskom vo vybraných oblastiach.

Poznámky:

• Záverečné odporúčania Výboru pre ľudské práva sú dostupné na:

<http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/hracs101.htm>

• Alternatívna správa Poradne pre občianske a ľudské práva a organizácie Človek v tísni – pobočka Slovensko o dodržiavaní záväzkov Paktu vo vybraných oblastiach dostupná na:

<http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/hracs99.htm>

Kontakty:

Poradňa pre občianske a ľudské práva . Štefan Ivanco, Tel.č: 0949 338 396. e-mail: antidiskriminacia@poradna-prava.sk

Amnesty International. Barbora Čerňušáková, Tel. č.: 004477 460 67 426

Človek v tísni – pobočka Slovensko. Miroslava Hapalová, Tel. č.: 0910/791 792

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia so sídlom v Košiciach, ktorá prostredníctvom svojich aktivít presadzuje obhajobu ľudských práv na Slovensku. V roku 2002 Poradňa okrem iného zdokumentovala prípady násilných a vynútených sterilizácií rómskych žien na Slovensku a odvtedy poskytuje podporu rómskym ženám pri vedení súdnych sporov pred súdmi v SR a aj na Európskom súde pre ľudské práva a vykonáva ďalšie aktivity smerujúce k odškodneniu obetí tejto nezákonnej praxe. Web: www.poradna-prava.sk

Amnesty International je medzinárodná ľudsko-právna mimovládna organizácia združujúca 2,8 miliónov ľudí z viac ako 150 krajín sveta. Problému diskriminácie Rómov v prístupe k vzdelávaniu sa venuje od roku 2006. Počas posledných piatich rokov Amnesty International vykonala vlastné podrobné výskumy v rôznych lokalitách po celom Slovensku. V spolupráci s mimovládnymi organizáciami pôsobiacimi v niekoľkých ďalších lokalitách systematicky monitoruje situáciu a vývoj v tejto oblasti.

Človek v tísni – pobočka Slovensko je nezisková organizácia, zameriavajúca sa na integráciu sociálne vylúčených rómskych lokalít do spoločnosti. Vo viacerých obciach východného Slovenska realizuje komplexné terénne programy, zamerané na podporu zamestnanosti, vzdelávania, bývania a poskytovanie sociálnych služieb. V záujme dosiahnutia zmeny vonkajšieho prostredia pre sociálne začleňovanie sa taktiež usiluje o ovplyvňovanie verejných politik najmä v oblasti školstva.